یکشنبه ۴ آذر ۱۴۰۳
شماره ۴۲۸۷
FARHIKHTEGANDAILY.COM
FARHIKHTEGANONLINE

رفتار تهاجمی اروپا نشان می‌دهد، بروکسل درک درستی از تحولات غرب آسیا ندارد

کُت تن چه کسی است؟

سیدمهدی طالبی
پژوهشگر حوزه بین‌الملل

اروپا در ارتباط با ایران به نوعی عمل می‌کند که گویی دلیل این نوع رفتارش تضعیف نفوذ منطقه‌ای ایران است. با این حال نه چنین اتفاقی در منطقه رخ داده و نه اروپا در محاسبات واقعی‌اش چنین برآیندی دارد. این وضعیت، سؤالی را از نیت اروپا در این خصوص برمی‌انگیزد. به نظر می‌رسد اروپا قصد دارد به نوعی با ایران رفتار کند تا تهران در ریشه‌یابی دلیل تغییر برخورد اروپا، آن را ناشی از تضعیف قدرت خود در منطقه تلقی کند. به‌زعم اروپا اگر آن‌ها بتوانند این اقدام را به شکل ظریفی انجام دهند، به ایران القا خواهد شد که در منطقه تضعیف شده و باید امتیاز دهد. اروپا زرنگ است، اما نه زیاد.

دونالد ترامپ در انتخابات ریاست جمهوری آمریکا رأی آورده، کیم جونگ اون رهبر کره شمالی سربازانش را به شرق اروپا اعزام کرده، ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه دکترین هسته‌ای خود را تغییر داده، بنیامین نتانیاهو در جنگ طوفان الاقصی پی در پی شکست می‌خورد و علاوه بر اوکراین، وضعیت بالکان مساعد نیست و هم‌زمان احتمال ایجاد موج مهاجرتی جدید به قاره سبز وجود دارد. اگر قدرتی در منطقه خود و پیرامونش تضعیف شده باشد، آن اروپا است. برای نزدیک به ۱۴ ماه، سازه مصنوعی کشورهای غربی در منطقه به نام رژیم صهیونیستی زیر شدیدترین فشارها قرار داشته و در این مدت با وجود جنایت‌هایش، مجالی برای نفس کشیدن نیافته است. برای فهم بهتر اوضاع و فهماندن آن به اروپا لازم است وضعیت منطقه با تمرکز بر تحولات لبنان مورد ارزیابی قرار گیرد.

وضعیت سیاسی

با ضرباتی که رژیم صهیونیستی در حادثه پیجرها، بی‌سیم‌ها، ترور فرماندهان یگان رضوان، ترور شهید سید حسن نصرالله دبیر کل مقاومت لبنان و سید هاشم صفی‌الدین رئیس اجرایی این گروه به لبنانی‌ها وارد کرد کشورهای غربی به شکل هماهنگ درصدد انتخاب رئیس جمهوری مطلوب خود در این کشور برآمدند اما قادر به انجام آن نشدند. دستور کار غرب انتخاب رئیس جمهور مطلوب خود و دستور کار مقاومت عدم شکل‌گیری این روند بود که حرف مقاومت به کرسی نشست.

از سوی دیگر، هدف از انتخاب رئیس جمهور غربگرا در لبنان، ضربه به وجاهت ایران در لبنان بود تا به تهران گوشزد شود، بازوهایش در منطقه زیر ضربه رفته‌اند. ایران اما با اعزام مقامات رسمی خود به شکل مستقیم اعمال قدرت کرد تا به طرف‌های دیگر نشان دهد تحرکاتش در منطقه وابسته به گروه‌های مقاومت نیست و این جبهه با همه گستردگی‌اش یک لایه از ابزارهای ایران است. هک سامانه پدافندی رژیم صهیونیستی با استفاده از توانمندی‌های نرم‌افزاری و نفوذی‌ها در دستگاه نظامی این رژیم، مورد اصابت قرار دادن رادار آروا۲ و ۳ و هک تلفن کارمندان شین بت، که بدون ارتباط با گروه‌های مقاومتی منطقه صورت گرفت، توانمندی ایران در منطقه، مستقل از گروه‌های مقاومت را نشان داد. آشکار شدن فعالیت شبکه جاسوسی ایران در سرزمین‌های اشغالی که متشکل از یهودیان بود و اشراف ایران بر جاسوسی آمریکا از طریق ماهواره‌هایش از فعالیت‌های نظامی رژیم عمق قدرت مانور ایران در منطقه و محیط بین‌المللی را بدون استفاده از گروه‌های مقاومتی به رخ همگان کشید. فارغ از اهمیت ابعاد نظامی و امنیتی این تحولات در خروجی سیاسی باعث شد تا سفر مقامات ایران به لبنان و اظهارنظرهای آنان اهمیت واقعی خود را در افکار عمومی پیدا کند. علاوه بر موفقیت سیاسی در لبنان پایداری بشار اسد، رئیس جمهور سوریه در برابر تهدیدات رژیم صهیونیستی به ترور وی و روی کارآمدن محمود المشهدانی به عنوان ریاست پارلمان در عراق، جزء موفقیت‌های متعدد سیاسی ایران در منطقه است. باید در نظر گرفت امروز نبیه بری، رئیس پارلمان لبنان که به جناح مقاومت تعلق دارد به قدرتمندترین مقام رسمی این کشور تبدیل شده است. جبران باسیل، رئیس جریان ملی آزاد لبنان هم که اعلام کرده بود از هم‌پیمانی با مقاومت لبنان خارج شده زیر همان نور چراغ از تصمیمش بازگشت. در مقابل این وضعیت، اوضاع سیاسی رژیم صهیونیستی رو به وخامت رفته است. هرچند بنیامین نتانیاهو، نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی با روی کارآمدن ترامپ احساس کرد موفقیتی به دست آورده است اما با اخراج یوآف گالانت، وزیر جنگ و تهدید به برکناری رؤسای ستاد مشترک و شین بت، آتش را در دامان خود صهیونیست‌ها انداخت تا مزیت پیروزی ترامپ برای تل‌آویو، به زیان تبدیل شود. پس از آن نیز حکم بازداشت نتانیاهو و گالانت از سوی دادگاه کیفری بین‌المللی صادر شد. وضعیت سیاسی رژیم از لبنان بغرنج‌تر است.

وضعیت امنیتی

ترورهای رژیم صهیونیستی در لبنان با وجود تسلط بر فناوری، حجم بالای جاسوس‌ها و همکاری سرویس‌های غربی و منطقه‌ای، با اختلال مواجه شده است. رژیم صهیونیستی بانک اهدافی را که برای تهیه آن‌ها ۱۵ سال زحمت کشیده بود، مصرف کرد و هم اکنون از تداوم ترورها ناتوان است. این ناتوانی تا حدی بالاست که آن‌ها مجبور شدند محمد عفیف، مسئول رسانه‌ای و سخنگوی مقاومت لبنان که کنفرانس‌های خبری و دیدارهای متعددی داشت را ترور کنند. این درحالی بود که او وظیفه سیاسی و نظامی نداشت و به دلیل نوع ماموریت‌ها و ارتباطات خود آشکارا فعالیت می‌کرد. در برابر این وضعیت مقاومت با ترتیب دادن ترور خودرویی در بیرون ساختمان موساد در تل‌آویو که ده‌ها کشته و زخمی داشت و اقداماتی دیگر، اوضاع امنیتی داخل سرزمین‌های اشغالی را متشنج‌تر کرده است. هم‌زمان اختلافات داخلی باعث شد پس از آنکه مقاومت با پهپاد به منزل نتانیاهو در قیساریه حمله کرد تعدادی از مخالفان داخلی رژیم که یکی از آن‌ها سرتیپ ذخیره است، به همین خانه منور پرتاب کنند تا نخست‌وزیر را تهدید کرده باشند. تمام مقامات سیاسی و امنیتی رژیم از جمله رهبران اپوزیسیون این اقدام را محکوم کرده‌اند؛ اگر حمله به خانه نخست‌وزیر خارج از اراده مخالفان وی در دستگاه امنیتی و اپوزیسیون صورت گرفته است این پدیده نشان می‌دهد انسداد سیاسی بروز کرده در رژیم باعث شکل‌گیری گروه‌هایی خارج از فرایند سیاسی شده که از اطلاعات، قدرت و اراده برای به چالش کشیدن ساختارهای رسمی برخوردارند؛ هرچند به نظر نمی‌رسد این حمله بدون حمایت مخالفان نتانیاهو در ساختار صورت گرفته باشد. به احتمال فراوان این حمله اقدامی برای کشیدن ترمز نتانیاهو در تغییر مقامات امنیتی بوده است. شعله‌ور شدن جدی اختلافات داخلی در سرزمین‌های اشغالی در شرایطی رخ می‌دهد که صهیونیست‌ها قصد داشتند مسئله آوارگان شیعه و زندگی آن‌ها در مناطق سنی و مسیحی‌نشین لبنان را به بهانه‌ای برای فتنه داخلی در این کشور تبدیل کنند.

وضعیت اقتصادی و آوارگان

تعداد آوارگان لبنانی تا ۱٫۵ میلیون نفر ارزیابی می‌شود که معادل یک سوم شهروندان این کشور است. تقریباً تمام این آوارگان جنگی در داخل لبنان و سوریه ساماندهی شده و به لحاظ معیشتی، بهداشتی و امنیت وضعیت مناسبی دارند.

هم‌زمان جنگ باعث شده معضل سوری‌های ساکن در لبنان به نفع منطقه رو به حل‌وفصل بگذارد. سوری‌های ساکن‌شده در لبنان یک معضل در این کشور به شمار می‌روند. بیم آن می‌رفت که برخی کشورها از طریق دائمی کردن حضور این افراد در لبنان به دنبال ایجاد فتنه مذهبی باشند؛ این نقشه بر این مبنا بنا شده بود تا با ارائه تابعیت به این سوری‌ها که عمدتاً اهل سنت هستند وزن شیعیان کاهش یابد و از این اتفاق برای فتنه مذهبی استفاده شود. با این وجود بحران باعث خروج صدها هزار نفر از آنان شده است تا این معضل تا حدی فروکش کند. دفتر امور هماهنگی‌های سازمان ملل متحد (OCHA) اعلام کرده جنگ باعث شده تا ۵۵۷ هزار نفر از لبنان به سوریه بروند که از این میزان ۳۷ درصد لبنانی و ۶۳ درصد سوری‌اند. براساس این آمار، ۳۵۰ هزار آواره سوری به کشورشان بازگشته‌اند. با توجه به تعداد یک میلیون و ۵۰۰ هزار نفری آوارگان سوری در لبنان، ۲۳ درصد آنان تاکنون این کشور را ترک کرده‌اند. اگر صهیونیست‌ها قصد داشتند از مسئله آوارگان بر ضد مقاومت دستاویزی ایجاد کنند، خود در چاه افتاده و طراحی غرب را بر باد داده‌اند.

وضعیت نظامی

برای بررسی نظامی لازم است تحولات در چند شاخه مورد بررسی قرار گیرند. نگاهی موشکافانه به کلیت تحولات نظامی، حکایت از بروز بن‌بستی جدی در جنگ برای تل‌آویو دارند.

۱ هوایی

ساقط کردن و یا تلاش برای شلیک به جنگنده‌های رژیم افزایش داشته است. از سوی دیگر، تلاش شده با معادله‌سازی تخریب در برابر تخریب و هدف‌گیری عمق در برابر عمق، فضای مانور هوایی رژیم در آسمان لبنان مدیریت شود. صهیونیست‌ها می‌دانند اگر دست به حمله علیه ضاحیه بزنند حیفا بیشتر زیر آتش می‌رود و در صورت کشیدن شعله‌های آتش به دیگر مناطق بیروت، آتش به تل‌آویو نیز سرایت می‌کند.

۲ زمینی

ارتش رژیم صهیونیستی با وجود تحرک در خاک لبنان، قادر به تثبیت هیچ‌کدام از مواضع زمینی خود در لبنان نشده است. در مواردی، مناطق مورد پیشروی به محلی برای کمین یا هدف‌گیری تبدیل شده، به گونه‌ای که تلفات صهیونیست‌ها را افزایش داده است.

۳ حملات موشکی و پهپادی

مقاومت پس از شهادت رهبران، استفاده از موشک‌های بالستیک پیشرفته خود را آغاز و توسعه داد. این گروه همچنین سه روز قبل در حمله به پایگاه هوایی حتسورا برای نخستین‌بار در طول جنگ از موشک کروز استفاده کرده و تصاویر پرتاب این موشک را نیز منتشر کرد. موشک پرتاب شده شبیه موشک‌های کروز قدس، ساخت یمن است.

این مسئله با توجه به مواد انفجاری قابل حمل و افزودن ضربه انرژی جنبشی به هدف دارای اهمیت است. وزن کلاهک پهپادهای انتحاری بین ۲۰ تا ۵۰ کیلوگرم است در حالی که وزن کلاهک موشک‌های کروز به ۳۰۰ تا ۵۰۰ کیلوگرم می‌رسد. همچنین سرعت پهپادهای انتحاری در زمان برخورد بین ۱۵۰ تا حداکثر ۳۵۰ کیلومتر بر ساعت است، اما سرعت موشک‌های کروز به ۹۰۰ کیلومتر برساعت می‌رسد. این دو ویژگی نشان می‌دهد موشک‌های کروز هم کلاهک سنگین‌تری حمل می‌کنند و هم به دلیل سرعت بالا در هنگام اصابت، از انرژی جنبشی حاصل از آن نیز برای تخریب بهره می‌گیرند.

حملات پهپادی لبنان دیگر حوزه‌ای است که شاهد رشدی قابل توجه بوده است. تعداد عملیات‌های پهپادی و تعداد پهپادهای پرتابی در هر عملیات، افزایش داشته‌اند. مقاومت روز گذشته در بزرگ‌ترین حمله پهپادی خود با ۲۸ پهپاد به نظامیان صهیونیست حمله کرد.

نبض منطقه

نوع رفتار کشورهای منطقه نشان می‌دهد آن‌ها ادراکی درباره کاهش قدرت ایران ندارند. بلکه برعکس، با توجه به حضور در منطقه و رصد نزدیک تحولات، دیگران را در گوشه رینگ می‌بینند. حملات سنگین مقاومت در منطقه و شجاعت ایران در حمله مستقیم به فلسطین اشغالی و رویارویی آشکار با ابرقدرت‌ها، برگی دیگر از قدرت و وزن تهران را برای ناظران آشکار کرده است.

وضعیت ایران

ایران در حال استفاده زیرکانه از تحولات برای پیشرفت‌های خود است. تهران از تهدیدات تل‌آویو علیه خود، برای تقویت دکترین هسته‌ای بهره گرفته است؛ همانگونه که قرار است در برابر قطعنامه اخیر شورای حکام، سانتریفیوژهای نصب شده را گازدهی کرده و سانتریفیوژهای جدیدی را نصب کند. در سوی دیگر، جنگ کنونی این فضا را در اختیار یمنی‌ها قرار داد تا انحصار کنترل و نظارت بر دریاها را از دستان غرب خارج کنند؛ هرچند این مجموعه همچنان تلاش دارد دریاها را کنترل کند، اما انحصارش شکسته شده است.

بهبود تسلیحات مقاومت

محور مقاومت با آزمایش تسلیحات خود روی سر صهیونیست‌ها، درحال ارتقای سیستم تسلیحاتی خود است. هر یک پهپاد و موشکی که خانمان صهیونیست‌ها را خراب می‌کند، یک درس جدید برای سیستم تسلیحاتی محور مقاومت به ارمغان می‌آورد.

پهپادهای مورد استفاده روسیه در اوکراین و یا پهپادهای مقاومت، در ارتفاع چند صد متری زمین پرواز می‌کردند و همین باعث می‌شد با وجود ارتفاع پایین، قابل شناسایی و رهگیری هم باشند. مقاومت بر همین اساس با اصلاحاتی، بدون تغییرات قابل توجه در بدنه و مواد به کار رفته، با کاستن ارتفاع پروازی پهپادهای خود از چند صد متر به زیر صد متر، موفق شد بر سامانه‌های پدافندی رژیم غلبه‌ای کامل به‌دست آورد.

ارتفاع زیر صد متر پهپادهای انتحاری مانع از شناسایی آن‌ها شده و از سوی دیگر در صورت شناسایی، دشمن با سامانه‌های پدافندی، جنگنده‌ها و حتی بالگردها قادر به قفل راداری روی آن‌ها نیست. عبور مؤثر پهپادهای یمنی، عراقی و لبنان از لایه‌های پدافندی غرب در منطقه و رژیم در فلسطین اشغالی، مرهون این اصلاحات است. مقاومت همچنین موشک‌های خود را نیز ارتقا داده است. ایران پس از عملیات وعده صادق-۱ بنابر نقل‌های مختلف بین ۱۳ تا ۱۷ آزمایش موشکی انجام داد که نتیجه آن، اصابت بیش از ۹۰ درصد موشک‌ها در عملیات وعده صادق-۲ بود.

ایران با اصلاحات، انحراف موشک‌های خود از مسیر را کاهش داد. از سوی دیگر، علاوه بر تغییرات فنی، روش‌های تکنیکی نیز برای غلبه بر پدافند رژیم در پیش گرفته شد. به عنوان نمونه در حملات یمنی‌ها دریافت شد که پرتاب هم‌زمان انبوه پهپادها به همراه موشک‌های کروز و بالستیک، باعث می‌شود ظرفیت هوایی دشمن شامل جنگنده‌ها و هواپیماهای شناسایی مشغول رهگیری پهپادها شده و از شناسایی نقاط پرتاب و تهاجم به آنان باز بمانند؛ موضوعی که ایران در وعده صادق-۱ آن را به کار گرفت.

متحدان کدام طرف افزایش و کدام طرف کاهش داشته است؟

مقاومت لبنان پس از عملیات پیجری به شدت مورد حمایت محور مقاومت قرار گرفت، اما رژیم صهیونیستی در حال از دست دادن حمایت متحدان خود است. حکم بازداشت نتانیاهو و گالانت توسط حامیان رژیم صادر شده است. متحدان لبنان افزایش داشته و میزان این حمایت‌ها نیز سنگین‌تر شده است. رژیم اما متحدانش را به گونه‌ای یافته که درصدد فاصله‌گذاری با آن هستند.

اشراف

علی‌رغم خالی‌بازی‌های غرب در منطقه برای فریب، محور مقاومت اشراف بالا و همه جانبه‌ای نسبت به تحولات دارد. شناسایی رهبران محور مقاومت در لبنان ۱۰ هزار کیلومتری که مجموعه دهکده‌های به هم پیوسته بوده و فاقد ارتش و توان خاصی است، قدرت‌نمایی به شمار می‌رود اما پیروزی به حساب نمی‌آید. پیروزی، به گل نشاندن رژیم صهیونیستی است که دهه‌ها پیش از تأسیسش برای ایجاد آن وقت و هزینه صرف شده و پس از تأسیسش به همه‌گونه سلاحی در حجم بالا مجهز شده است.

اروپا قصد دارد با نیروی زمینی شکست خورده رژیم و یا نیروی زمینی نداشته‌اش با محور مقاومت بجنگد که مبادرت به اقدامات تنش‌زا می‌کند؟ اروپا هر طرح و برنامه‌ای که در سطح جهان دارد، اگر تلاش کند ایران را برای رسیدن به این اهداف مورد آسیب قرار دهد، تهران راهی جز حمله به مرکز و قلب این هدف نخواهد داشت. اگر ۷ تریلیون دلار آمریکا در منطقه دود شد، ستون خیمه نئوکان‌ها فروریخت و تکفیری‌ها ضربه خوردند، اروپا قادر به مانور در منطقه نخواهد بود. اگر قرار باشد اروپا راه را بر ایران در شورای حکام و شورای امنیت که در آن‌ها مستقر است ببندد، چرا محور مقاومت باید از اقدامی متقابل و مشابه در نقاط استقرار خود خودداری کند؟

ایران ابزارهای متعددی برای مهار و کنترل اروپا دارد؛ استفاده از یک ابزار برای ضربه و تهدید با ابزار دیگر برای بازدارندگی در دسترس تهران است. اروپا باید نوع بازی ایران را بداند. تهران هیجانی بازی نمی‌کند اما نگاه به وضعیت منطقه در ۱۳ دی ۱۳۹۸ و نگاه به منطقه در امروز ۴ آذر ۱۴۰۳ می‌تواند به خوبی بلایی را که بر سر دشمنانش آورده است، نمایش دهد.

تهران هیجانی رفتار نکرده و به دنبال دویدن متقابل نیست. تهران قائل به عملکرد کریمانه‌ای حتی در برابر دشمن‌ترین دشمنانش است. محور مقاومت می‌توانست در سرزمین‌های اشغالی سیلی از خون به راه اندازد چه اینکه جنایت‌های رژیم نیز مشروعیت آن را ایجاد کرده بود، اما محور مقاومت با وجود توانمندی و مشروعیت به دلایل اخلاقی و بلندمدت از این اقدام صرف نظر کرد. احترام و تلاش ایران برای حفظ بستر رابطه با اروپا نباید این قاره را به اشتباه بیندازد؛ به عبارتی رویکرد کریمانه، حرکتی یک‌طرفه نیست. اگر آن‌ها نگاهی به مقاطع ۱۳۴۲، ۱۳۵۷، ۱۳۵۹، ۱۳۷۸، ۱۳۸۲، ۱۳۸۸، ۱۳۹۶، ۱۳۹۸، ۱۴۰۱ و تمام توطئه‌های خود انداخته و جایگاه ایران پس از تمام آن توطئه‌ها را ببینند، متوجه انتهای بازی شده و تصمیم درست را خواهند گرفت.

ایران امروز در کنار دروازه‌های اروپا اردوزده و اشتباه محاسباتی می‌تواند دومین ورود پس از ۲۰۲۲ را به قاره سبز رقم بزند.

اگر قرار بر تقسیم اروپا میان قدرت‌ها باشد که در آن آمریکا، روسیه و چین نیز حاضرند، ایران هم که خواهان افزایش قدرتش است، در این بازی تقسیم حاضر خواهد شد. بازی‌ها در جهان همانند چشمه‌های آب و سرابند. اروپا سراب‌هایی را چشمه می‌بیند اما ایران چشمه‌هایی را در قاره سبز برای تحرک مدنظر دارد که واقعی‌اند. قاره سبز اگر بچه‌گانه قصد دارد به بازی ادامه دهد، چیزهایی را خواهد دید که نه مورد خواست قلبی مقاومت است و نه آغاز آن‌ها امکان بازگشت به عقب را می‌دهد.

قاره سبز که در سمت شرقی آن، شعله‌های جنگ، آن را به قهوه‌ای سوخته تبدیل کرده است برای باغ ماندن جنوب و غربش، نیاز به حرکت محتاطانه در منطقه دارد. پیام‌ها پی در پی و از همه جا صادر می‌شوند تا حجت تمام شود؛ «کلوخ انداز را چاره‌ای جز سنگ نیست.»

خساراتی که روسیه و اوکراین طی ۱۰۰۰ روز جنگ متحمل شدند

زیان برای همه

حانیه قاسمیان
خبرنگار گروه جهان‌شهر

هم‌زمان با عبور جنگ روسیه و اوکراین از هزارمین روز، گزارش‌های مطبوعاتی و سازمان‌های بین‌المللی درباره هزینه‌های انسانی و اقتصادی این جنگ برای اوکراین و روسیه منتشر شده‌اند. این متن تلخیصی از گزارش رویترز و لوپوئن درباره خسارت‌های جنگ اوکراین و روسیه طی ۱۰۰۰ روز جنگ است.

سمت روسیه

مجله لوپوئن اعلام کرده که روسیه در برابر اوکراین در موقعیت قدرت قرار دارد و «عملیات نظامی ویژه» که ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه، در ۲۴ فوریه ۲۰۲۲ آغاز کرد، دستاوردهایی داشته، اما این دستاوردها با هزینه‌های گزاف و در برابر منافع کم به دست آمده است.

این مجله در گزارشی به قلم «کلمان ماشکور» توضیح داد که نیروهای مسلح روسیه پس از ایستادگی در برابر حمله متقابل اوکراین در تابستان ۲۰۲۳، از اکتبر ۲۰۲۳ حملات خود را آغاز کرده و به‌طور سیستماتیک منطقه دونباس را تصرف می‌کنند و شهرهایی را که به تدریج به قلعه‌های مستحکم برای خود تبدیل کرده‌اند، به دست می‌آورند.

روسیه از آغاز جنگ حدود ۳۲۰ میلیارد دلار هزینه کرده است؛ یعنی روزانه ۳۲۰ میلیون دلار. نرخ تورم نیز طی یک سال بیش از ۹ درصد افزایش یافت و بانک مرکزی روسیه مجبور به افزایش نرخ بهره اصلی به ۲۱ درصد شد؛ هرچند حمله اوکراین به منطقه کورسک روسیه غافلگیرکننده بود، اما به طور بنیادین پویایی جنگ را تغییر نداد. با فرارسیدن فصول سرد، روس‌ها اکنون موجی از پهپادها و موشک‌های بالستیک را به سمت شهرها و زیرساخت‌های انرژی اوکراین شلیک می‌کنند؛ هرچند نیروی هوایی اوکراین ادعا می‌کند بسیاری از آنها را ساقط کرده است.

هزینه‌های انسانی و مادی

به گفته نویسنده، انتخاب مجدد دونالد ترامپ می‌تواند کمک‌های نظامی به کی‌یف را کاهش دهد. ترامپ در وعده‌های انتخاباتی خود از بازگرداندن صلح به اروپا سخن گفته، اما تأکید کرده است که «ما همچنان میلیاردها دلار به فردی می‌دهیم که از امضای توافق سر باز می‌زند»؛ اشاره‌ای که به ولادیمیر زلنسکی، رئیس جمهور اوکراین ارجاع دارد.

از آنجا که ایالات متحده بزرگ‌ترین ارائه‌دهنده کمک‌های نظامی به اوکراین است، ترامپ می‌تواند پس از رسیدن به قدرت، اوکراین را برای مذاکره تحت فشار قرار دهد. در همین حال، کرملین در موقعیت قدرت قرار دارد، اما جو بایدن، رئیس جمهور کنونی آمریکا، ارسال تجهیزات نظامی را افزایش داده و به اوکراین اجازه داده است که با موشک‌های آمریکایی به عمق روسیه حمله کند.

نشریه لوپوئن در این باره می‌نویسد: «روسیه از آغاز جنگ ۷۰۰ هزار سرباز را به دلایل مختلفی شامل کشته، زخمی، مفقود و اسیر شدن از دست داده است و شمار کشته‌های روزانه به بین ۱۵۰۰ تا ۲۰۰۰ نفر رسیده است؛ در حالی که در سال ۲۰۲۲ این رقم بیش از ۲۰۰ نفر نبود.» حضور ۱۰ هزار سرباز کره شمالی نشان‌دهنده مشکلات روسیه در جذب نیرو است. روسیه طی هزار روز توانسته است تنها ۱۰٫۸۲ درصد از اراضی اوکراین را تصرف کند که با احتساب شبه جزیره کریمه و بخش‌هایی از مناطق دونتسک و لوهانسک که پیش از جنگ در اختیار روسیه و روستباران اوکراینی قرار داشت، به ۱۸ درصد می‌رسد.

خسارات مادی

طبق گزارش‌ها، حدود ۲۰ هزار قطعه تجهیزات نظامی شامل خودروها و هواپیماها، ۳۵۶۹ تانک و ۵۰۰۸ خودرو نابود شده‌اند. نیروی هوایی روسیه نیز ۱۳۲ هواپیما و ۱۴۷ بالگرد از دست داده است. همچنین حدود ۲۰ کشتی ناوگان روسیه در دریای سیاه غرق شده و باقی کشتی‌ها به بنادر دورتر منتقل شده‌اند، که این مسئله به اوکراین اجازه داده همچنان گندم خود را که ۴۰ درصد صادراتش را تشکیل می‌دهد، صادر کند.

هرچند جامعه روسیه فعلاً تحت تأثیر بسیج عمومی قرار نگرفته است، اما از هزینه‌های انسانی جنگ رنج می‌برد. پیش‌بینی می‌شود جمعیت روسیه از ۱۴۶ میلیون نفر در حال حاضر به ۱۴۲ میلیون نفر در سال ۲۰۳۰ و سپس به ۱۳۸ میلیون نفر در سال ۲۰۴۰ کاهش یابد، زیرا نرخ باروری، ۱٫۵ کودک برای هر زن است، در حالی که این رقم در فرانسه ۱٫۷۹ است. برای جایگزینی نسل‌ها نرخ ۲٫۱ مورد نیاز است.

سمت اوکراین

سازمان ملل متحد برآورد می‌کند که بیش از ۱۱ هزار و ۷۰۰ غیرنظامی از آغاز جنگ کشته و بیش از ۲۴ هزار و ۶۰۰ نفر دیگر زخمی شده‌اند. با این حال، گزارش‌ها حاکی از آن است که آمار واقعی ممکن است بسیار بیشتر باشد؛ به‌ویژه در مناطقی که دسترسی به آن‌ها دشوار است، مانند ماریوپل که به‌طور گسترده تخریب شده و اکنون تحت کنترل نیروهای روسی است.

مقامات اوکراینی اعلام کردند که حدود ۶۰۰ کودک جان خود را در جنگ از دست داده‌اند. با وجود چنین تلفاتی در میان غیرنظامیان، اکثر قربانیان سربازان هستند؛ به دلیل ماهیت درگیری‌های مستقیم که در آن از سلاح‌های سنگین و وسایل زرهی استفاده می‌شود. ولودیمیر زلنسکی پیش‌تر گفته بود بیش از ۳۱ هزار سرباز اوکراینی در درگیری‌ها کشته شده‌اند؛ بدون ارائه جزئیات بیشتر درباره زخمی‌ها یا مفقودها.

خسارات اقتصادی

اقتصاد اوکراین طی این جنگ دچار انقباض بزرگی شده و در سال ۲۰۲۲ به اندازه یک سوم کوچک‌تر شد. علی‌رغم بهبود جزئی در دو سال بعد، هنوز اندازه اقتصاد کمتر از ۸۰ درصد سطح پیش از جنگ است. برآوردهای اخیر بانک جهانی، کمیسیون اروپا، سازمان ملل و دولت اوکراین نشان می‌دهد جنگ تا دسامبر ۲۰۲۳ خسارات مستقیم به ارزش ۱۵۲ میلیارد دلار وارد کرده است. این خسارات عمدتاً شامل بخش‌های مسکن، حمل‌ونقل، تجارت، صنعت، انرژی و کشاورزی بوده است. دولت اوکراین و بانک جهانی هزینه کل بازسازی و بهبود را تا پایان سال گذشته حدود ۴۸۶ میلیارد دلار تخمین زدند، که معادل ۲٫۸ برابر تولید ناخالص داخلی اوکراین در سال ۲۰۲۳ است.